

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatára.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatára.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Mi az számunk főbb közleményei: Veszorok: A botránykó. A bécsi kéz Boszniában.

A botránykó.

(b) Opportet, ut fiant scandala. S ha nincs, akkor többnyire az szokoti róla gondoskodni, aki legnagyobbat bukhatik abban a kőben, a mit botrányozásul maga-magának oda állít.

Az a válasz, amit a képviselőház hétfői ülésén gróf Tisza István miniszterelnök a galaczi közös (tehát részben magyar) konzulátus német átirata tárgyában adott, olyan természetű volt, amelyből előre megállapíthatjuk, hogy ennyiben nem maradt.

Eppen erről a helyről fejtettük ki legnap, hogy ily megmondolatlanság, vagy ha megmondott, akkor bűnös nyilatkozatot még soha magyar miniszterelnök ajkáról el nem hangzott.

Hiszzen, ha csakugyan ugy volna, ahogy azt a miniszterelnök állítja, hogy a mi közös intézményeink hivatalos nyelve a német és ez törvényes állapot; ha csakugyan igaz volna, hogy Magyarország közjoga nemcsak az írott törvényekből, hanem az ezekkel ellentétben kifejtődött szokásokból is merithető; s ha csakugyan törvényes dolog volna az, hogy a galaczi közös — tehát egyenlő jogu fele-részben magyar — konzulátusnak joga van magyar hatóságokhoz német nyelvű megkereséseket intézni, s a magyar hatóságoknak — például Debreczen város tanácsának — kötelessége ezeket a német nyelvű megkereséseket elintézní: akkor nincs többé magyar nemzeti állam, nincs többé magyar nemzeti nyelv, akkor tagadjuk el történelmünket, ezredéves államiságunkat; akkor itt többé nincs öncélú magyar nemzet, hanem csak egy német köztelen rángatott silány rabszolgafaj tengődik, a melynek

csak egy a joga: hordani a négyszáz milliókat az élete gyökerén tapadó idegen hatalom számára, s — elsorvadni, elenyészni, lassan, lassan, de annál biztosabban.

Tisza miniszterelnök nyilatkozata oly megdöbbentő, hogy csak most, utólag olvasva és fontolgatva veszszük észre, hogy ha ez a nyilatkozat így marad s ahhoz a magyar országgyűlésnek többé nincs hozzájárulása: akkor nincs szükség többé országgyűlésre, akkor maga ez az egész alkotmányosdi csak önámításunkra szánt szemfényvesztés, akkor itt nincs sem nemzet, sem törvényhozás többé, csak idegen császári akarat, mely tövéből kitépi nemzeti mivoltunk legfőbb életgyökerét: nemzeti nyelvünket.

S a Tisza miniszterelnök szörnyűséges bottlását még fokozta, még szembeeszköbbsé tette a hazelnők és a kormányparti többség mai eljárása, mikor vissza akartak fojtani a kormánynyilatkozat fölötti megdöbbenés, a jogos parlamenti kritika feljajdú és titkoltok szavát.

Hozzá vagyunk már szokva a mostani házelnökség apróbb és nagyobb tapintatlanságaihoz; de a mai makacs-kodásra csakugyan nem lehet elég erős kárhözlató szavunk.

Hát lehet szó abban a Házban szó-lásszabadságról, a hol a hazelnők ily nagyfontosságú, nemzetünkre nézve jóformán életbevágó jelentőségű kérdésben a napirend előtti felszólalásra jelentkezett három ellenzéki szónoknak nem adja meg a szót.

Lehetetlen keresztül nem látni a szítán, hogy a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat sűrűs letárgyalására való elnöki utalás csak silány ürügy volt; hiszen, ha megadja a napirend előtti való rövid felszólalásra a szót az elnök, egy óra alatt elvégezte volna beszédét mind a három szónok s a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslat ma már meg is volna szavazva.

E helyett nemcsak maga sértette meg szándékosan az elnök a szólásszabadságot, hanem még szankcionálta is önkényes eljárását a Ház mindenre készséges többségével; sőt annyira ment a házszabályok s a legtermészetesebb tanácskozási és szavazási rend fumiálásában, hogy egyszerre akart szavaztatni mind a három na-

pirend előtti felszólalásra jelentkező képviselő kérelme fölött. E szándékának abszurd voltát maga is kénytelen volt az elnök ur beismerni s ide vonatkozó előterjesztésétől szegyen-szemre elállani.

A dolog vége pedig az lett, hogy míg a helyes, törvényes és házszabályszerű eljárás mellett rövidsen tuleshetett volna a Ház a napirend előtti felszólalásokon: elvesztett egy teljes nap a törvényhozás jelenlegi igen becses idejéből. Ezt kizárólag a házelnök tapintatlansága s alkotmánytalan erőszaka okozta, valamint azt is, hogy felidézte ezzel a már leltunt obstrukció legádázabb korszakának kietlen és vigasztalan jeleket.

Pedig hiába volt az elnöki buzgólkodás: a miniszterelnök nyilatkozatának következményei elől meg nem szabadulhat.

És mi szeretjük hinni, hogy nem is kíván szabadulni. Feltételezzük az ő egyéniségéről, hogy lesz kellő férfiasága tévedéséről, sуйos bottlását beismerni; s közjósértő nyilatkozatát alkotmányunk és törvényeink szemlencéjének megfelelőleg megparálmí. Ő neki nem árt, ha tévedését beismeri, mert tévedni elvégre is emberi dolog. Ellenben végzetes ártalmára lenne hazánk ak és alkotmányunknak, ha tett nyilatkozatának rettenetes értelmét ridegen és makkasul fentartaná.

A függetlenségi és 48-as párt alkalmat kíván erre adni a miniszterelnöknek, s ebben az értelemben hozta meg mai pártértekezletének azon határozatát, hogy a holnapi ülésen — a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslat letárgyalása után — interpellációt alakjából hozza ismét felszámre ezt a kérdést s ha a miniszterelnök nem ad megnyugtató választ: teljes erővel fog harcolni, míg az ország közvéleményének felrázásával e kárhözatos, nemzetellenes politikát s ennek legújabb botrány-lövét is a nemzet haladása utjából el nem hártija.

A bécsi kéz Boszniában.

— Baró Burián dolgarol. — Szomor a világ a hegyek és szakadékok országában. Bosznia-Herzegovina lakossága kegyetlenül szenved a bécsi politika lelketlensége alatt. A megszállott tartományok

nyomorgó népének nincs joga, nincs igazsága. A bécsi közös pénzügyminiszternek, báró Burián Istvánnak tisztviselői kényük-kedvük szerint alkalmazták a mindenkor mindenható miniszter rendeleteit. A leigázott, lenyigított bosnyák nem tud védekezni. Tehetetlen nyomorában ádáz gyűlölettel fordul a magyar ellen. A „svábá” alatt, a kit ezerszer elátkoz, a kiblen minden szene-étlenségének okát, okozóját látja, nem az osztrákok érti, hanem minket, magyarokat. Mert az osztrák politika pokoli ötletességgel ejtette módját annak, hogy a magyarokat Bosznia szerb és mohamedán lakosságával meggyűlöltesse.

A bajok nem új keletűek. Ausztria vas következetességgel dolgozik régi, kedvencz jéréven s a magyar vérell szerzett országot magyar pénzen alapítja át osztrák provinciává. Báró Burián, az új miniszter éppen ma indult utnak. Boszniába készül. Másodszor utazik le, hogy megtekintse az országot s megismerje a viszonyokat. Vele megy báró Benko, az új polgári adatlús, aki most veszi át hivatalát. A hivatalnokok serege fenyés fogadtatást rendez az érkező nagyuraknak. A népet ki fogják rendelni eléjük, üdvözöl beszédek is fognak hallatszani, hiszen a villogó szunyok sokra képes. Am azért a lakosság érzelmei nem változtak meg. Ma is az a fanatikus gyűlölet és ádáz harag dul az elnyomottak szívében, amely legutóbb a király és a delegáció elé vitte sérelmeinek egész sorozatát.

A helyzetek méltán elégedetlen lakosság egyik vezető embere néhány napja itt van Budapesten. Tudósítónk fölkereste s az illető ezeket a kijelentéseket tette:

— Titokban jöttem Budapestre. Valószággal menekülésem kellett, mert a mi elnyomómok még azért is bebörtönöznek bennünket, ha panaszokodni merünk. Pedig, be sok okunk van rá. Ha csak hangosan gondolkodni merünk, már rajtuk üt a kormány. Nemrégiben csupán azt kértek, hogy vallás szertartásainkat megtarthassuk. Mozzamat indítottunk, mert a kérdést meg kellett beszélnünk a polgárok vezetőivel. Ez csak nem bűn, ugy-e. S mégis a legkülönlebb büntetéseket mértek ki ránk. Sheriff effendi Arnautovic második testendeje ül már a zenicai börtönben s ki tudja, mikor adják vissza szabadságát? Báró Buriánról, az új miniszterről sajnos, nem varunk semmi jót. Mar az új polgári adatlúsát is ugy választotta meg, hogy se Bosznia-Herzegovina, se Magyarország nem lehet benne örömet. Báró Burián eddig nem tett egyebet, csak kijelentette, hogy a régi rendszert akarja fenntartani. Valóztatni nem akar a dolgokon, igaz, hogy nem is tud. Hiszen nem ismer nálunk senkit, semmit. Bele fog tanulni, az valószínű. De mire betanul, hol

lesz addgra vajjon a mi népünk? Elpusztulunk, elveszünk. Hogy Benkot nevezte ki helyettesül, a lehető legrosszabb jel. Báró Benko a régi, rossz rendszerben a legrosszabb volt. Horvát érzelmű ember, a hol tehetett, a nagyhorvát eszméi propagálta. Meggrözött horvát soven lelke nem szenvedheti a magyart s meglássa, nagyon hamar szomorú esetek fogják igazolni, hogy nekünk sem akarja a javunkat.

Ime, egy rövid nyilatkozatban is mennyi vád, mennyi panasz. Elégedetlen a helyzettel a bosnyák, elégedetlen a mohamedán, diadalmánorban csak a horvát uszik és az osztrák. Mi magyarok pedig föláldozzuk érte a vérünket, a pénzünket.

A betétszerkesztés reformja.

(é) Az igazságügyminiszteriumban Mohay Sándor államtitkár elnöksével igazságügyi és kataszteri szakferiák részvételével együttes értekezletet tartottak a telekönnyvi betétek és a kataszter között létrejött összhang fenntartásának biztosítása tárgyában.

A betétszerkesztési eljárásnak ugyanis tudvalevően egyik célja és hivatása az, hogy a telekönnyvi betétek pontosan tüntessék fel a parcelláknak a kataszteri felmérés szerinti területét, ugy hogy azokban a községekben, a melyekben a betétszerkesztés megtörtént, a telekönnyvi betétek és a kataszteri birtokiv teljes összhangban vannak, mert a telekönnyvekben felvett parcellák tértmértéke is megfelel a valóságos tértmértéknek.

Ez az összhang azonban pillanatnyi, t. i. a szerkesztés időpontjában áll be, később azonban, ha birtokrendezések vagy egyes parcellák telekönnyvi megosztása történik, akkor ez a harmonia ismét megzavarást szenved, mert az egyes birtokrészek megosztása nem történik kataszteri felmérés alapján, hanem egyszerűen a jogügyletet köto felek készítenek egy vázrajzot, azon hozzávetőleg megjelölik a megosztás határvonalát és az ilyképen magánfelek által, néha felmérés nélkül készített vázrajz alapján történik a parcella megosztása a telekönnyvi betétben. Ennek azután az az eredménye, hogy igen sok esetben, ha a vázrajz nem volt pontos, a betét és a kataszter között fennállott harmonia ismét megszünik.

Hogy e visszásságnak eleje vételessék, a tegnapi anketán azt határozaták el, hogy a birtóság a telekönnyvb csak olyan tekeladarabolást vezessen be, a melyről készült vázrajz kataszteri mérnök által készített és gy a kataszter szempontjából is kifogástalan.

Amennyire méltányoljuk azt a fontos érdekelt, hogy a betétszerkesztés által elért harmonia a telekönnyv és kataszter között állandósíttassék, még sem tudjuk helyeselní az értekezleten létrejött ezt a megállapodást. Nem tudjuk pedig helyeselní azért, mert a birtokdarabolásnak eme technikái

Az egyetértés tárczaja.

Költemények prózában.

Ira: Balta István.

— Az Egyetértés eredeti tárczaja. —

A vulkán.

Egyszerre úgy érezte a vulkán, hogy megmozdult a szíve. Feje fölött éppen a nap állott, amelynek szöke volt a fénye, épp mint a maga haján, kis Myrto.

— Szeretlek, mondta a vulkán. Szeretlek, ó te magasságos nap. Nézz le réám, ó haljál ream, hogy megcsókolalak. A nap mosolygott, mert véletlenül nem volt felhő előtte.

— Tehát szeretsz, viszontszeretsz? Ujongott a vulkán és hatalmas tüzlángok csaptak ki belőle. A vágyak.

— És amerre elrohogtak a lángok, ott megolvadtok mindent. Megolvadtak az érzéstelen kövek is és az ég felé törtek, melynek peremén ott ragyogott a nap. És az érzéstelen kövek is azt kiáltották:

— O jer közel! Hatalj közel, hogy e tűzárban elerjen a vágyunk, mert meghalunk egy csokórdt.

— És a nap mosolygott. Mosolygott, mert véletlenül nem volt felhő előtte.

— És a vulkán úgyngva dübörögte: — Egy csokórdt... O, tudom, hogy messze vagy tőlem, de erőt ad az a tudat, hogy hallok a szavamat. Nincs oly távolság, melyet az igaz szerelem át nem hidalna.

— Az én szerelmem igaz szerelem. És ugye a tied is az? Kell, hogy az legyen! Az én nagy szerelmem, kell, hogy meghallgatásra legyen és meglágyítson téged is, mint ahogy meglágyította az érzéstelen köveket. O, mert a szívem egy-egy darabja szál feléd e magásra rohogó tüzlángokban, hogy ölelkezzen veled, te égi tűz! Lehetetlen, hogy ne egy-süljünk. Végtelen erőt érezek magamban, erőt, amelynek hatalmasabb maga a végzet sem lehet. És akaratot, amely előtt nincs akadály. Ugy-e te megérintesz? Ugy-e, mi még boldogok leszünk?

De a nap most sem felett és most nem is mosolygott, mert véletlenül felhő volt előtte.

— És fölsírt a Vulkán: — El-ell, hogy osslassem e borut homlokodrol. Szívem minden tüzet erre fogom szentelni... — És még magasabba robbogtak a tüzszlopok, hogy ölelkezzenek a nappal. Olyan magásra, hogy az emberek szemmel sem tudták követni:

— Haragszik a vulkán! — mondták. — Pedig nem haragudott. Csak szerelmes volt és nem törődött mással, csak önmagával és a boldogságával, amelyért küzdenie kellett.

A felhő azonban csak nem foszlott le a nap homlokáról, sőt az emberek ugy találták, hogy még sötétebb lett.

Am a Vulkán, saját tüzetől elváltak, már nem látta ezt. O csak szúrta magából a tüzet és a megolvadt köveket.

De egyszerre úgy érezte, hogy szíve utolsó porckizaja éppen most robbant ki a tüzszlappal.

Ha ez nem éri el, ha ez nem csókolja meg, akkor vége... — És nem érte el! És nem csókolta meg! Megra kódotott ekkor utójára a vulkán és lerázta hátáról a varosokat. Beledobta őket a tüztengerbe, envérében, amely lábai alatt megfagygni készült.

— És ekkor úgy érezte, hogy a szíve üres lett. Mondhatlanul üres.

A nap épp feje fölött állott és mosolygott. Mosolygott már, mert véletlenül felhő nem volt előtte.

— És ekkor úgy érezte a vulkán, hogy szívéből kifogyott minden tűz. Ugy érezte, hogy már semmivel sem különb a többi körülötö kudarodott szürke hegyekt.

Felnézett még egyszer a naphoz, de a régi vágyból, a régi tűzből nem érzett már semmit. Csak ürességet érzett a szívében, csak közönyt. Mindent betöltő közönyt amely oly nagy, oly fenséges, hogy már szinte jót esik... — A nap pedig tovább ment uttalan utján és fénye szöke volt, akár a maga hajáé, kis Myrto...

A bethaniai uton.

A bethaniai uton két árnyék találkozott egy árok szélén. Ejjel felé járt az idő. Az út közepén hatalmas pasztortűz lobogott és a száraz róz-éből felszálló füsttől nem lehetett látni a hozzájuk tartozó alakokat, csak a két árnyékot, amint egymáshoz haláltak.

Az egyik szikár, de amellet meghajlott volt és a feje körül mintha világosabb lett volna az árnyék. A másik árnyék potrohos hasával lomhán fekdűt keresztbe az árkon és a lomokara szőlőlevelekből koszoru volt fonva. Megtépázott pa ástja, mely lecsuszott válláról, csupadta rongy csafrang volt, a kezében pedig egyre reszeltett a szőlőág.

— A csodák érteke meghátrított mostanság. Anyiszor hallottuk már az egyiptomi csodatévéseket, hogy megcsömöröltünk tudtuk. Nem bízunk a szent emberekben sem, mert nincsenek szent emberek. Róluk csak haláluk után mondják ki, hogy szentek voltak, amikor már senki sem ellenőrizheti apró galádságaikat. Miért akarsz te szent lenni? Jer velünk! A vigasságok országga sebb a szomorúság országánál, mert kellemesebb. Jer velünk. A lelke mélyén mindenki pogány.

A másik árnyék nem felett és emez folytatta: — Mert a pogányság szép és mert nem olyan unalmas, mint ez az önmegtágadó egyistenhívés. Minek sanyargassuk magunkat és ámitsuk a lelkeket? Eljen a pogányság. A mindenek felett uralkodó pogányság. Nem aranyborjú a mi bálványunk, de sokkal nemesebb érez: a női test. A lány és ruganyos női test. Jehova kegyetlen. Jehova eltöltja a gyönyöröket. Hagyd ott! Jehova csak szenvedést és ónsanyargatást szab reánk. Kegyetlen és könyörületlen. O, mennyivel kedvesebb a mi istenünk, aki nem büntet hétédiziglen azokért az édes bűnökért. O jutalmul adja a bűnt, mivel a bűnök szépek és jók!

Itt egy pillanatra elhallgatott az árnyék. De csak lélegzetet vett és már tébolyító gyorsasággal beszélt, hogy a beszéd zuhatagában szinte horzolták egymást a szavak.

— A vidámság vallása ma adja meg azt,

amit más istenek az eljövendő mennyországra is csak feltételeken igények. Fog a idel, amit ad, mert szép az. És am szép, az jó. Jó, mert szép és szép, mert jó. A szomorúság pedig unalmas, mert egyhangu. Miért szomorodol? Mi a célja, az oka?

— Szomoromnak lenni annyit, mint boldognak lenni, felelte a másik. Szomorokodom, hogy szomorokodjam.

— A tetben sohasem relik a ezél. Te szomorokodol, mert azt hiszed, hogy szomorokodni szép. A szemed rosszak. Igen haráton: rosszak. Te vak vagy, de megfordítva vak. Neked a fenyesség sötét és a süetség fényes. A kicsapongó vidámság minden percze tartogat új gyönyörűséget; a szomorúságnak csak egy gyönyörűsége van, az önmagába melyedés — de ez sem kellemes, mert a megsemmisítést juttatja eszedbe. Eszedbe ölik ilyenkor, hogy már most, eleve magadban hordod a csontvázaad és szinte érzed, hogy üresek a szemgödreid, üres a homlontetőnted és az orrod is ürré szélesedik. De a vidámság elhárítja a halál gondolatát is, mert többféle a pajzán jókedv nyújtotta boldogság, mint az, a mit a bánkódó töprengés nyújthat, tehát határozottabb is. A mi pedig hatalmas, az lönséges is.

A másik árnyék nem felett.

Emez várt egy pillanatig, aztán folytatta: — Jer hát! Aldozz a vidámság oltárán. A mi szentélynk nincs helyhez kötve. A mi istenünkét megtalálhatod minden csupszék asztalánál és szajon csokkolhatod minden szerlegen. Két serleg kocznító összeveredésére, két forró ajak csattanó találkozására megjelenik mindenkinél. Nem tesz kiváltságotalattavalóiban. Nincsenek kiváltszottnépei, bár papjai és papnői vannak... És milyen édes papnők! Nem meggröbbedt hátú, rokkant aggyastyánok, mint Jehova papjai. Fiatalok és szépek. Vörös skarlátfátyol a papi köntösük s a testük meleg és fehér. S mosolyuk csupa igéret, a szemük csupa tagadás és a szavuk meleg, mint a déli szél. A tunikájukat van törve nagyzenét inisekkel és vörös gránátalmafavirággal. Ok várnak rád, jer velem.

A másik árnyék nem felett, csak a völgybe nézett.

Ugy fekdűt ott Gethsemane, mint valami fekete testű kagyloban egy gyöngyszem.

— Mit nézel arra? kérdezte amaz. Ne nézz oda, ne menj oda! Jer velem, csak a völgybe ne menj! Ott már a keresztet acesólkak...

Ekkor megmozdult a másik árnyék és megindult egyedül a gethsemaneai uton. Lassan, csöndesen ment a völgy felé, mint aki tudja, mi vár reá...

A nevelőnő.

— REGESZ. —

Ira: HAMILTON AIDE.

— Nekem pedig a miss azt mesélte, hogy az ebédhez mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel öltözködnék át.

— Amerika olyan szabad állam. Ami az erkölcséit illeti, szintén szabad! Ami ott helyen van, az meg semmiesetre sem való nálunk.

Lena, aki nemeslelkűsége késztetett arra, hogy a nevelőnő partjára álljon, minden kerülgetés nélkül, egyenesen megkérdezte.

— Mit ért lag lelkiismeretesség alatt? Ha valami kifogása van a miss ellen, kérem, mondja meg azt egészen nyíltan nekem.

— En és — kifogások? Legkeresés sem kifogások Aldesem! Kifüöség az egész, az én fiatalágomban ugy hitták ezt, hogy „megvizitni a tisztesség latszatát.” Akkor a nevelőnőknek egyáltalán az eszükbe sem jutott, hogy lo-vagójanak, hogy tükön-bokron át szaguldjanak. Ez valami hallatlan lett volna. De ehhez is hozzáteszem, hogy kissé ósdi divatu asszonyág vagyok. Ezek a modern szokások Amerikából áramlanak át hozzánk és nemsokára még azt is megéjük, hogy az összes nevelőnők, guvernantok és pesz-tonlatk öt láb magas kertkerítéseken fognak paripájukkal átugratni.

— Miért ne adjanak a missek a lovag-lásból épp ugy órákat, mint akár a földrajz-ból is? Miss Treachel véletlenül kitünő lovas és Fricksey végtelenül örül ennek a sportnak. George pedig azt mondja, hogy a lányom a lovaglás művészetében gyönyörűen halad.

megnevezése vélekedésünk szerint az érdekelt közönségnek olyan luza-vonát, olyan idő-és költségvesztést okozna, a melynek hátrányai a jelenlegi állapot hátrányait jóval felülhaladják. Végére is a legtöbb ilyen birtokelárolás a parasztság körében történő adásvételek során megy végbe, amikor is az illető előadó és vevő ma egyszerűen lánczsal felméri a megosztandó parcellát, ezövekkel megjelöli a határ helyét és aztán egyszerűen a községi jegyzővel elkészítetik a vázrajzot, a melyen megjelölik, hogy mennyit lesz az egyik és mennyit a másik parcella.

Ha már most az ilyen adásvételeknél, az ilyen telekfeldarabolásnál azt fogja a törvényszék megkérni, hogy a vázrajz kataszteri mérnök által a kataszter alapján készítették el, annak végeredménye az lesz, hogy sok ilyen átvétel lehetetlenül válik a kataszteri felmérés által okozott nagy költségek folytán, még gyakrabban azonban az adásvétel megcsinálják majd, de annak telexkönyvi foganatosítását mellőzni fogják a költségek megkímélése végett. Így aztán el fogják érni az egyik célt, hogy tudniük a telexkönyv és a kataszter a terület tekintetében összhangban lesznek, de a betétszerkesztés másik fontos célját, hogy tudniük a tulajdoni lap a tényleges birtoklásnak megfelelően, egyenesen és közvetlenül veszteljenek el fogják.

Egyáltalán azt tapasztaljuk, hogy a betétszerkesztések eredményeinek megfigyelése terén az igazságügyminisztériumban nem tanúsítanak annyit gyakorlati érdeket, mint amennyi ezen fontos eljárásról — tekintve annak számos jelentős vonatkozásait — joggal elvárható volna.

Igy például általánosságban érzett igen jelentékeny hátránya a betétszerkesztési eljárásoknak az, hogy attól a pillanattól fogva, a mikor valamely ingatlanról a betét meg van szerkesztve, többé a régi telexkönyvbe bejegyzéseket foganatosítani nem lehet. Már pedig az egyes betétek megszerkesztésétől azoknak forgalomba helyezéséig elteltik 5-6 hónap, a forgalomba helyezésétől kezdve ismét következnek a 6 havi hirdetményi határidő, a mely alatt a betétek még mindig megerősök és még mindig megáramadhatnak. Ezen 9-12 havi határidő alatt tehát az a helyzet van, hogy az illető ingatlan tulajdonosa többé bekebelezést nem engedhet a régi telexkönyvbe, mert arra telexkönyvi határozat több bejegyzést nem engedélyez, viszont pedig nem nyerhet hitelt új telexkönyvi betéti alapján sem, mert azok még nem jövevények és így azokat különalapon a pénzintézetek nem fogadják el.

Ha tehát már a betétszerkesztési törvény módosításán tartunk, sokkal fontosabb és a közönség érdekeit szempontjából sokkal jelentősebb volna a törvénynek olyfajta módosítása, a mely ezt az anomáliát megszüntetné. Azt értjük, hogy a betét a hirdetményi határidő leteltéig jogerősnek nem minősíthető, azt azonban bekéni nem tudjuk, hogy addig, míg a betét jogerős nem emelkedett, miért ne lehetne a régi telexkönyvbe bejegyzéseket eszközölni? Végére is az a nehézség, hogy a betétek jogerősre emelkedése után az időközben meg a megszerkesztés óta a régi telexkönyvből történt bejegyzéseket újból át kell vezetni, koránsem oly horderejű, hogy ezen nehézség elkerülése végett a betétszerkesztés alatt álló községek összes ingatlanulajdonosait a hitel-forgalomból évekre kizárni szabad volna.

Ha tehát már a betétszerkesztési törvény újabb revízióján tartunk, melegen ajánljuk ezt a módosítást az igazságügyi kormányfigyelmébe abban a meggyőződéssel, hogy ez a módosítás igazán a közönségnek vitális érdekeit érinti.

— Hja, természetesen, ha maguk még örünek ennek! En edes jó lady! — De hogy éppen George nevet említi, ez egészen más pont felé irányítja a tekintelmet. Ön még nagyon fiatal asszony és nagyon fiatal anya, olyan kevés az élettapasztalata, nem veheti zokon tehát, ha én figyelmeztetem arra... Hogy ne engedje meg az urának az ilyen... szepelést. Hogy mindig együtt lovojanak a nevelővel! Hiszen ezen az emberek meg szoktak ütközni. Tudja természetesen mindenki, milyen muntaférfi az úr ura. De miss Treachel érdekeljen jobb lenne mégis.

Itt vége szakadt Lady Grandville türelmének. Előlkelt szándéka volt, hogy végre jár ezeknek a pletykáknak.

Miss Treachel már elég időt ahhoz, hogy maga örködjék a saját erőnyő fölött és az uram — ugyancsak az! Engem az emberek szöbeszédje legfőképpen nem érdekel, hanem az erőt akar sem, ha ön idejön és ezt újra elmondja nekem! De az ilyen tapintatlanságot nem fogom megbocsátani és megmondhatják milyen tisztelt ömerősöknek, akik ilyen behatóan foglalkoznak a mi benső viszonyainkkal, hogy a jövőben az en ajtómat mindig zárva találják, ha ilyen rossz szándékkal kopogtatnak rajta!

— Mrs. Baldwin belátta, hogy ez egyszer kissé messzire merészkedett. Semmi sem érintette volna kínosabban, mint a Grandville családdal való szakítás, hiszen a legközelebbi szomszédok voltak, akik eddig is nagy barátságban éltek egymással.

— Értsem felháborodását — mondta a Mrs. — edes lady Grandville, az csak becsületére válik önnek! Hiszen én csak mint a családunk más hosszú évek óta való barátja, merészelem ezt a pontot érteni. A szegény meghodogott lady Grandville is olyan nagy bizalommal tisztelt meg engem. Én edes istenen, milyen történeteket tudok en most elmesélni! Sir William elmondta például...

— Ebből egy szóra sem vagyok kíváncsi. Az én nézetem szerint lady Grandville nem ötte helyesen, hogy ilyen dolgokat bizott akárra is!

— Ja, ebben önnek teljesen igaza lehet. A hallgatás a mi napjainkban is arany, ez-

Zárt ülés.

— A képviselőház eseményei. —

Ugy történt, hogy előre látható volt. A függetlenségi és 48-as párt nem hagyhatta szó nélkül a miniszterelnöknek azt a tegnapi nyilatkozatát, hogy a diplomácia hivatalos nyelve a német és hogy konzulok jogosan leveleznek németül a magyar hatóságokkal, akár tetszik, akár nem.

No hát a függetlenségi párt megmutatta, hogy ehhez a nemzetnek is van hozzájárulása és a magyar nép nem fogja eltűnni nyelvétnek elközbását.

Már az ülés megnyitása előtt nagy számban gyűltek össze a képviselők. Künn forrón lüszött alá a nyári nap, benn a magyar alkotmány aranyzírásán büszke védvőnknek hívós folyosón izzó volt a hangulat. Kisebbség nagyobb csoportokba verődve élénken vitáztak a debreczeni esetről. Különösen a baloldali folyosókon volt általános az elkeseredés. Néha-néha odavetődött egy-egy kormány-párti honatya és a komoly kérdések trefál kozással igyekezett élet venni. Bizony hamarosan lehurrogtak őket.

Annál nagyobb figyelemmel hallgatták Eötvös Károly fejtevéseit, aki legnagyobb érdeklődéssel és nyomatékkal hangsúlyozta, hogy ezt a dolgot el kell előbb intézni.

— Nem tárgyalunk tovább, ha a miniszterelnök nem vonja vissza kijelentését — fejezte be szavait a vajda és a kik hallgatók, csak helyeselni tudták.

Rákosi Viktor, Sebess Dénes és Gál Sándor föl is keresték rögtön Percezel Dezső hazabükköt és tudomására hozták, hogy napirend előtt szövé akarják tenni a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatát. Ekkor azonban különös meglepetésben részesültek. Az elnök egész egyszerűen kijelentette, hogy abból nem lesz semmi. Ő a napirend előtti felszólalásokhoz nem adja meg az engedélyt. Ridegen és minden ezikönyre nélkül tette ezt a kijelentést.

A képviselők nagy fölindulással közölték az elnöknek ezt a szólásszabadság ellen irányuló újabb merénylőket elvtársakkal.

— Majd meglátjuk, hogy a többség megtagadja-e? — mondták az elkeseredett ellenzők.

— Tagadják csak meg, — tettek hozzá mások. — Akkor zárt ülést kérünk!

Izzott a levegő. És a mikor félhízenegy órákor megberregtek a villamos csengők, az ülés kezdetét hirdette, a baloldali vérső harezka elszántan szállotta meg padosárait, míg a kormánypárt esőndes megadással szállingózott a terembe. Szongott a terem, míg az elnöki csengő szavára egyszerű meylészes esőnd támadt. A milyen a nagy viharokat szokta megelőzni. Várták az elnöki bejelentéseket. Gyorsan morzsolgáltak le a jegyzőkönyvintézetet, a jelentések benyújtását és aztán — vártak.

Percezel Dezső pedig megszólalt. A világ legtermészetesebb hangján, mintha csak egy jelentéktelen kormánypárti honatya szabad-ságkereset terjesztené elő, mondotta el, hogy Rákosi Viktor, Sebess Dénes és Gál Sándor képviselők a miniszterelnök tegnapi kijelentésével szembe fordították a miniszterelnöknek, hogy az ország érdeke nem enged meg, hogy a napirendre kitűzött tárgyaktól elvonassék a Ház.

Ezt a cinikus és furlangos megokolást nagy elkeseredéssel fogadta az ellenzék. Az elkeseredés kitört és az elnök felé a nem éppen a hízélgő jelzők zápora zúdult.

De hát nem azért viharedett elnök Percezel, hogy illyesmi bántsa. A nagy zajban, a melyben hangja csaknem teljesen elveszett, a legsablonosabb módon kérdezte meg a házat, hogy megadja-e az említett képviselőknek az engedelmet a felszólalásra. Szándékosan úgy tette föl a kérdést, hogy sománosan lehessen leszavazni. Nehogy a kormánypárt az ismételt föllálásban és leülésben nagyon elfáradjon.

Az ellenzék azonban nem szerezte meg a kormánypártnak ezt a kényelmet. Egymás után szólaltak föl a házszabályokhoz Lovassy Márton, Lengyel Zoltán, Olay Lajos, Kubik Béla és követelték, hogy a kérdést minden képviselőre külön tegye föl az elnök.

Rákosi Viktor pedig a baloldali zúgó tapsai és tetszésnyilvánításai között jelentette ki, hogy az elnök egyszerűen szolgáltatni akar tenni annak, a kinek ez az ügy kiemelt.

Ez már Percezelnek is fájt. Idegesen, kapta föl fejét és úgy tiltakozott eme „gyanúsítás” ellen. Aztán hozzátette:

— Külfömben sem egyezik a képviselőház méltóságával, hogy ezt a kérdést oly fontosnak timentik föl.

— Hát a nemzeti becsület kérdése nem fontos? — zúgott fel indulatosan a szélsőbal.

— Ne kompromittálja az elnöki széket! — kiáltották mások.

Az elnök mentegelődni próbált. A nemzeti becsület a napirend keretén belül is meg lehet védeni — mondá — tessék indítványt tenni, vagy interpellációt beadni — Hiszen a kormány nem is válaszol az interpellációkra — felelte Rákosi Viktor, míg a szélsőbal viharosan támadta az elnököt.

Sághy Gyula felszólalása után végre Percezel Dezső beadta derekát és egyenkint tette föl a kérdést. Természetes, hogy a mamelukhad a szájkosár alkalmazása mellett foglalt állást.

Jött tehát a zárt ülés.

A baloldalon gyorsan köröztek a zárt ülést kérő ívet, míg az elnök kijelentette, hogy a Ház átter a napirendre és Kovács Pál jegyző már fel is szólította Udvarfy Ferencet, hogy kezdje meg beszédét a vasutasok fizetésrendezéséről.

— De így nem tárgyalunk! — kiáltotta most mély hangján Eötvös Károly. — Azt a dolgot előbb el kell intézni!

— Ugy van! Ugy van! — zúgta a baloldali és Olay Lajos felszólalt az elnöki emelvényre és átadta az elnöknek a zárt ülést kérő ívet.

Rezigáltnan jelentette az elnök, hogy huszonnégy szónoki felszólalást kért és felszólította a közönséget, hogy távozzék a karzatokról.

A zárt ülésben Rátkay László okolta meg először, hogy miért kérték zárt ülést. Nem helyett jelentette ki, hogy nem engedhetik, hogy ez a kérdés lekerüljön a napirendről. A nemzetet nagy gyabázat érte. Legyen a miniszterelnöknek bátorsága kijelenteni, hogy tévedett.

Utána Eötvös Károly szólalt fel és az óragyóg szónoki művészetével utasította vissza a német nyelv szemérmellen betolakodását, amelyet a miniszterelnök törvényesnek nevezett. A nemzet a maga számára alkalhat szokást, de nem idegen nemzet részére. Minden tanár tanítja, hogy a szokásjognak erénye — mint azt Verhőczy is mondja — bizonyos kellektől függ, ez pedig az, hogy épesszi legyen.

tésit akarják napirend előtt szövé tenni, ő azonban ezt nem engedte meg, mert az ország érdeke nem enged meg, hogy a napirendre kitűzött tárgyaktól elvonassék a Ház.

Ezt a cinikus és furlangos megokolást nagy elkeseredéssel fogadta az ellenzék. Az elkeseredés kitört és az elnök felé a nem éppen a hízélgő jelzők zápora zúdult.

De hát nem azért viharedett elnök Percezel, hogy illyesmi bántsa. A nagy zajban, a melyben hangja csaknem teljesen elveszett, a legsablonosabb módon kérdezte meg a házat, hogy megadja-e az említett képviselőknek az engedelmet a felszólalásra. Szándékosan úgy tette föl a kérdést, hogy sománosan lehessen leszavazni. Nehogy a kormánypárt az ismételt föllálásban és leülésben nagyon elfáradjon.

Az ellenzék azonban nem szerezte meg a kormánypártnak ezt a kényelmet. Egymás után szólaltak föl a házszabályokhoz Lovassy Márton, Lengyel Zoltán, Olay Lajos, Kubik Béla és követelték, hogy a kérdést minden képviselőre külön tegye föl az elnök.

Rákosi Viktor pedig a baloldali zúgó tapsai és tetszésnyilvánításai között jelentette ki, hogy az elnök egyszerűen szolgáltatni akar tenni annak, a kinek ez az ügy kiemelt.

Ez már Percezelnek is fájt. Idegesen, kapta föl fejét és úgy tiltakozott eme „gyanúsítás” ellen. Aztán hozzátette:

— Külfömben sem egyezik a képviselőház méltóságával, hogy ezt a kérdést oly fontosnak timentik föl.

— Hát a nemzeti becsület kérdése nem fontos? — zúgott fel indulatosan a szélsőbal.

— Ne kompromittálja az elnöki széket! — kiáltották mások.

Az elnök mentegelődni próbált. A nemzeti becsület a napirend keretén belül is meg lehet védeni — mondá — tessék indítványt tenni, vagy interpellációt beadni — Hiszen a kormány nem is válaszol az interpellációkra — felelte Rákosi Viktor, míg a szélsőbal viharosan támadta az elnököt.

Sághy Gyula felszólalása után végre Percezel Dezső beadta derekát és egyenkint tette föl a kérdést. Természetes, hogy a mamelukhad a szájkosár alkalmazása mellett foglalt állást.

Jött tehát a zárt ülés.

A baloldalon gyorsan köröztek a zárt ülést kérő ívet, míg az elnök kijelentette, hogy a Ház átter a napirendre és Kovács Pál jegyző már fel is szólította Udvarfy Ferencet, hogy kezdje meg beszédét a vasutasok fizetésrendezéséről.

— De így nem tárgyalunk! — kiáltotta most mély hangján Eötvös Károly. — Azt a dolgot előbb el kell intézni!

— Ugy van! Ugy van! — zúgta a baloldali és Olay Lajos felszólalt az elnöki emelvényre és átadta az elnöknek a zárt ülést kérő ívet.

Rezigáltnan jelentette az elnök, hogy huszonnégy szónoki felszólalást kért és felszólította a közönséget, hogy távozzék a karzatokról.

A zárt ülésben Rátkay László okolta meg először, hogy miért kérték zárt ülést. Nem helyett jelentette ki, hogy nem engedhetik, hogy ez a kérdés lekerüljön a napirendről. A nemzetet nagy gyabázat érte. Legyen a miniszterelnöknek bátorsága kijelenteni, hogy tévedett.

Utána Eötvös Károly szólalt fel és az óragyóg szónoki művészetével utasította vissza a német nyelv szemérmellen betolakodását, amelyet a miniszterelnök törvényesnek nevezett. A nemzet a maga számára alkalhat szokást, de nem idegen nemzet részére. Minden tanár tanítja, hogy a szokásjognak ervénye — mint azt Verhőczy is mondja — bizonyos kellektől függ, ez pedig az, hogy épesszi legyen.

Hat a Lipótmezőn tanácskoznak mi? — kérdezte keserűen, a szélsőbal zúgó helyeslés közben. Az orvoslátnak egy módja van csak: vonja vissza a kormányelnök szavait.

Zúgó taps közepén fogadta a vajda pompás beszédét és az oratóió még akkor is tartott, a mikor Hieronymi kereskedelmi miniszter állott föl szólásra.

— Hol a miniszterelnök? — zúgta az ellenzék.

A miniszterelnök hivatalos ügyben van távol, — felelte Hieronymi, — a galaczi ügyben pedig az idomosság úgy hozza magával, hogy a megjegyzések az ő jelenlétében tétessenek.

— Miért szoktát meg? — kérkék indulatosan a baloldalon és a terem zug minden sarkában.

— Akármint lármáznak is, el fogom mondani, — kiáltotta haragosan a miniszter.

— Csak olyan ne, ami sérti a nemzetet, harsogja éles hangon Hook János, — mert akkor kidobjuk!

A baloldali eljenzett, jobbról zúgtak és a miniszter dühösen kipattant a padból. Össze-

szorított ököllel indult Hook felé. De aztán hirtelen meggondolta magát, visszatért helyére és újból kérte, hogy várják meg a miniszterelnök hazaérkezését. Szederkényi Nándor azt kívánta, hogy a többség tűzze napirendre a miniszterelnök nyilatkozatát, Sághy Gyula pedig a nemzeti párt nevében tiltakozott a magyar nyelv elnyomása ellen.

Polónyi Géza hatalmas érvekkel sujította le a most újra lábrakapni készülő rendszert és gunyosan kérdezte a kormánypartot, hogy talán azért ilnek oly hangtalanul, mert nincs itthon a gazda?

Visontai Soma tartalmas beszéde után végre a kormánypárt egyik exminisztere, Hegedűs Sándor is felszólt és ajánlotta, hogy ezt a sérelmet a költségvetési vitában hozzák föl.

— Ott is megteszszük — volt a válasz. A sérelmet rögtön orvoslását követelte báró Kaas Ivor is, aki beszédét a stilszerű jellemzés kedvéért a miniszterelnöknek német nyelven való dicsőítésével fejezte be.

— Hoch! Hoch! — kiáltotta zajosan az ellenzék és a sok Hoch! után Hook János szólalt fel, aki után Kubik Béla volt a zárt ülés utolsó szónoka. Kijelentette, hogy az elnök nem fog célt érni erőszakoskodásával.

Eközben az óra mutatója lassan-lassan a két óra felé közeledett és a zárt ülés véget ért.

A nyílt ülésen aztán csak a holnapi napirendet állapították meg.

Részletes tudósítáunk itt következik.

A képviselőház ülése június 21-én.

Percezel Dezső elnök az ülést fél 11 órákor megnyitja.

Daróczy Aladár jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet eszrevétel nélkül hitelesítnek.

Elnök: Bemutaja Thaly Kálmán levelét, amelyben egészségi okokból 8. Frey Ferenc 6 és Vársárhelyi László 7 havi szabadságot kérnek.

A Ház a kért szabadságot megadja. Az irrományok bemutatása után.

Hieronymi Károly: Bemutaja a nagybánya-felszólalást vasut engedélyezéséről szóló jelentést, ugyiszintén a malmoknak iparhatósági felügyelet alá való vételeiről szóló jelentést.

Maróthy László: A meztelni bizottság előadója: Bemutaja a meztelni bizottság jelentését 11 képviselő meztelni ügyére vonatkozólag.

Knáles Godofred bírábízottsági tag lelezi az esküt.

Megtagadott felszólalások.

Elnök: Bejelent, hogy Rákosi Viktor, Gál Sándor és Sebess Dénes a miniszterelnök tegnapi nyilatkozata ügyében napirendelőtti felszólalásra kérték engedélyt. Az engedélyt nem adta meg, mert ez más tárgyra vonatkozik, mint a mi napirendre van kitűzve. (Felkiáltások: Hát hová tartozik? Nagy zaj.) Kérdi a Házat, megadja-e a felszólalásra az engedélyt?

Lovassy Márton: A kérdés felleveszését kér szót. Kéri az elnököt, hogy minden egyes képviselő kérésére külön tegye fel a kérdést, hogy megadja-e a Ház az engedélyt a felszólalásra, vagy nem, mert fontosabb az az eset, hogy némely képviselő a kérésemet közöl egyneknek meg akarja adni a szót, a másoknak nem. (Itt lyeslés a baloldalon.)

Elnök: Mivel egy tárgyra vonatkozik a kérdés, nem látja indokoltnak a kérdés külön-külön való feltételét.

Lengyel Zoltán: Az elnök ne tartson előadást a házszabályokról és ne adjon oktatásokat. Csak a baloldali Lovassy indítványához. (Helyeslés a baloldalon.)

Kubik Béla: A házszabályok vonatkozó szakaszának felolvasásával igazolja a Lovassy kérésének helyességét és jogosságát.

Lovassy Márton: A házszabályokhoz kér szót. Kéri az elnököt, adjon felvilágosítást, hogyan szavazhat ó akkor, mikor Rákosi Viktornak meg akarja adni az engedélyt, de a többinek nem; ha a kérdést a három kérelmetre egyszerre teszi fel.

Olay Lajos: Tiltakozik az ellen, hogy a többség szavazatával befolyásolja az egyes képviselők lelkismeretét, mert a szavazás lelkismereti kérdés. (Ugy van! a baloldalon.)

Rákosi Viktor: Az ülést megelőzőleg jelentkezett az elnöknek, hogy a miniszterelnöknek tegnapi felszólalása miatt napirend előtt felszólalhat. Ez a kérdés már nem a galaczi konzul botrányra, hanem a miniszterelnök. (Ugy van! a baloldalon.) Azt hiszi, hogy az elnök szolgálókat akar ezzel az eljárásával tenni másoknak.

Elnök: Figyelemre a felszólalás címén nem foglalkozhat ezzel a kérdéssel. Az elnöki széket meggyanúsítani nem szabad. (Tiltakozás a baloldalon: igazat mond!)

Rákosi Viktor: Ez a kérdés a nemzet becsületét érinti a nem szabad megengedni, hogy nekül napirendre kerüljön a felháborító eset fölé. (Ugy van! a baloldalon.) Az ország legnagyobb érdeke, hogy megtagadjon bizonyos visszaéléseket, hogy a miniszterelnök türt állapítót törvényerővel ruházzon fel. (Ugy van! a baloldalon.)

Sághy Gyula: A házszabályok igaz, nem határozatlan intézkednek a kérdéses ügyben, de a gyakorlat szerint volt eset arra, hogy külön-külön tette föl a kérdést. Kéri az elnököt, hogy a gyakorlat szerinti eljárást tartsa meg. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Felteszi a kérdést, megengedi-e a Ház Rákosi Viktornak napirend előtt felszólalást.

A többség az engedélyt nem adja meg. Elnök: Felteszi a kérdést, megengedi-e a Ház Gál Sándornak a napirend előtt felszólalást? (Felkiáltások: Igen! Nem!) Felhívja a képviselőket, hogy a kik megengedik, álljanak fel. (Felkiáltások: Kérjük megszámláltatni!)

Elnök: Rendelí a szavazók megszámlálását. A többség az engedélyt megtagadta.

Kubik Béla: A jegyzők rosszul teljesítik kötelességüket. Nem padosoroként végezték a megszámlálást. Elnök: A jegyzők helyesen végezték a megszámlálást. Különben a határozat már ki van mondva.

Kubik Béla: Ahhoz mi hozzá vagyunk szokva, hogy elnöki székben határozatot mondanak ki és megmáltják azt. (Nagy zaj és mozgás jobboldalon.)

Elnök: Nem tudja, mikor szoktak ehhez hozza.

Lubik Béla: It szoktak hozzá! Most is úgy volt! (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Kubikot rendretesítjük.

Következik a harmadik kérdés Sebess Dénes kérelmére vonatkozólag.

A Ház többsége az engedélyt megtagadja.

Elnök: Kérek az államvasuti alkalmazókat.

Olay Lajos: Zárt ülést kér. (Felkiáltások jobbról: Nem engedik letárgyalni a vasutasok fizetés-javaslátát!)

Olay Lajos: Nem jöhetnek róla! Ez szent ügy, a nemzet ügye, a nemzet becsülete! (Felkiáltások jobbról: Komédia! Zajos tiltakozás baloldalon: Ezt nem tűrjük! Gyázlat! Szégyeljek ma-nukat!)

Elnök: Huszonnégy képviselő zárt ülést kér. Ezt elrendeli.

A zárt ülés.

Rátkay László: Zárt ülést kértünk, mert nagyobb sérelme a magyar közjogon, a magyar nyelv jogán még nem esett. Eddig a magyar kormányok túrt helyezelnek tekintették a magyar nyelv meilőzését a diplomáciai szolgálatban. Felolvassa a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatát.

Törvényesnek mondja ezt az állapotot, de beismeri, hogy nincs rá törvény. Nem igaz az sem, hogy a kormányok akceptálák ezt az állapotot, csak a jobb jövő reményében tűrték. De a miniszterelnök azt mondja, hogy joga van a joga tesz a konzuloknak németül írni. Itt nincs más kigazolás, mint az, hogy a miniszterelnök álljon a Ház elé és ismerje be, hogy tévedett, mert ha ezt nem teszi, ez a párt meg fogja fontolni, hogy itt semmiféle fontos ügy és tárgyalás nincs, amíg a nemzeti becsületnek ez a kérdése tisztázva nem lesz. (Zajos helyeslés.)

Eötvös Károly: Bánja őt a dolog. El vagyunk késvé, renes törvényhozási munkát önjelt. A miniszterelnök kimondta a német nyelv szemérmellen betolakodására, hogy az törvényes. Mi ezt a kérdést a napirendről levenni nem engedhetjük. Törvényerővel szokás igazán van Magyarországon, mi ez? Ha közönséges képviselő mondta volna, egyet sem vetne rá. De a miniszterelnökkel szemben ki kell jelentenie, hogy törvényerővel szokást idegenek Magyarországon részére nem alkalhatnak, azt csak a nemzet alkalhat a maga részére. Az, hogy egy állapot számlajárolás ismétlődik, az még nem alkalhat törvényerővel szokást. A sokszor kiguyott Verhőczy megmondja, hogy lekezeljük a szokás. „Hogy érvényes legyen a szokásjog, bizonyos szükséges dolgok kellnek hozzá: primo, ut ait rationally. Tehát okosnak, észszerűnek, a nemzeti becsületnek megfelelőnek kell lennie.

Rationalizálnak tartja a miniszterelnök, hogy Debreczenbe német átrát érkezék? (Tetszés.) Rationalizál, hogy hitvány, rongy kőzős tisztviselő a nemzetet lealazzák? A polgármestert szidja a miniszterelnök, hogy anarcisztikus, de a galaczi konzulra nincs szava? A többség tagjaihoz fordul. Ezt a kérdést ily alakjában fentartani nem lehet és az nem kerül le a napirendről, míg itt busz becsületes magyar ember nem akad. Ennek védelmére magyar ember nem kelhet.

Egy hang: Hodossy!

Eötvös Károly: Hodossy sem. Sa nem mer, se nem tud. A reparáció módját megjelölte Rátkay. Ennek meg kell történnie, annak elmaradását mi el nem tűrjük.

Hieronymi Károly: Mivel a miniszterelnök hivatalos ügyben távol van, a politika idom azt hozná magával, hogy az ilyen megjegyzések a jelenléteben történjenek. (Nagy zaj.) Hába lármanak, én itt el fogok mondani mindent.

Hook János: Csak olyan ne, ami a nemzetet sérti, mert akkor kidobjuk!

Hieronymi Károly: (visszatér a helyére): Ismétli, hogy várják meg a miniszterelnököt. (Felkiáltások: Függeszszük föl az ülést! Addig nem ülésezünk! Hol a miniszterelnök?) Eötvös elnevezte rongynak a galaczi konzult. (Felkiáltások: Jól tette!)

Eötvös: Elfogadja a pénzünkét, de megtagadja a nyelvkérdést! Hat megdicsérem!

Hieronymi: Amit Verhőczy mond, az a magánjogra vonatko

nehogy felidézük a nemrég mult állapotokat. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Nem az a célja a zárt ülésnek, hogy a kérdés abban oldassék meg, hanem...

Reparációknak itt helye nincs, mert nem vélel. lenről, nem boldságról van szó, hanem szándékos, programszerű megalkotásról Magyarországnak.

Porozel elnök: Ó mind az a véleményét táplálta, hogy a zárt ülésnek soha semmiféle célja nincs.

Visszatér Somai: Az elnöknek kötelessége fontos kérdésben helyet adni a diskusszióknak. Kérlek az államminiszternek, Körbernek nyilatkozzon az ügyben.

Hegedüs Sándor: Abban egyetértünk, hogy ez a dolog zárt ülésben megvitatható, megoldandó nem lehet.

Báró Kaas Ivor: A föltétel részünkről a rendes tárgyalásra való átmenetre az, hogy a sérelmet reparáltsák.

Meine Herren! Der Herr Ministerpräsident ist ein grosser Mann, weil er die Reichseinheit hergestellt, und die deutsche Sprache in Ungarn als Amtssprache wieder eingeführt hat!

Hock János: Nekünk, képviselőknak legszentebb kötelességünk itt a magyar nyelv, a magyar nemzet jogait megvédeni, annál inkább, mert...

Hegedüs: Dehogy helyeslem! Lovassy: Eszerint nem ért egyet a miniszterelnökkel? Hegedüs: Azt nem mondtam! Hock János: Ha az osztrák miniszterelnök mondotta volna ezeket a Reichstrathban, a magyar miniszterelnöknek vissza kellett volna azt...

it utasítani. Hivatkozok Hódossyra, a ki nemcsak aláírta, hanem segített megcsinálni egy nyilatkozatot, a melyben a külpolitikai képviselőben a magyar nyelv érvényesülését követeltük és azt is mondotta, hogy a kiegyezés nem öncél, hanem eszköz nemzeti államunk teljes kiépítésére (Zaj a baloldalon.)

Kaas: O tempora! O mores! Hock János: Meg van győződve, hogy a magyar nemzet őseire sokkal nagyobb, mint háromszáz, minden politikát támogató inventár-hadereje. Minél nagyobb nyomást gyakorolnak nemzeti nyelvünkre, annál nagyobb erővel fog az föltámadni. (Zajos eljenzés és taps.)

Elnök: Szólszra senki sem jelentkezett. Kubik Béla: Kijelenti, hogy az elnök eljárási módja csehöz nem vezetett és nem is fog vezetni mindaddig, míg itt becsületes magyar emberek lesznek. (Zajos helyeslés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.)

Elnök: A zárt ülést bezárja. Nyílt ülés. Elnök: Az ülést megnyitja. Megállapítja a következő ülésnapi rendjét és az ülést háromnegyed két órakor bezárja.

Budapest, június 21.

A képviselőház szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart.

Egy kis feledékenység. Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy Lukács pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé az osztrák-magyar államvasut magyar vonalának államosítása alkalmából e társulattól fölött öt millió forintnyi állami előleg felmondása tárgyában.

Elnök: Az ülést megnyitja. Megállapítja a következő ülésnapi rendjét és az ülést háromnegyed két órakor bezárja. Budapest, június 21. A képviselőház szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart. Egy kis feledékenység. Lapunk legutóbbi számában közöltük, hogy Lukács pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé az osztrák-magyar államvasut magyar vonalának államosítása alkalmából e társulattól fölött öt millió forintnyi állami előleg felmondása tárgyában.

Az igazságügyi bizottság munkarendje. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor Hódossy Imre elnöklete alatt ülést tartott, amelyen résztvettek a kormány részéről Plósz Sándor igazságügyminiszter és Mohay Sándor államtitkár.

Elnök: Az ülést megnyitván, üdvözlő az újonnan megalkult bizottságot és megköszöni elnöknek a törvénnyeljárásról és jelzi, hogy a mai ülés tárgya az egyes törvényjavaslatokra az előadók kijelölése és a munkarend megállapítása. A bizottság az egyes törvényjavaslatokra előadót a következőképpen választotta: Az uszora és káros hatályú telekterei szülő törvényjavaslat előadója: Heinecz Hugó. A kereskedelmi üzetek átruházásáról szülő törvényjavaslat és a magyar konzuli bíróságrol szülő miniszterelnöki jelentés előadója: Neumann Ármint. A földvárnyagi bíráskodásrol szülő törvényjavaslat előadója: Szivák Imrét. A magyar polgárperrendtartásrol szülő törvényjavaslat előadója: Isekkut Győző és Nagy Mináty. Vegül Konkoly-Thege Sándor tiszteletdíj kintaványozása iránti kérvény előadója: Vancsó Gyulát. Ezután az igazságügyminiszter, Fabiny Teofil, Isekkut Győző, Neumann Ármint és Mandel Pál felszólalása után a bizottság kimondotta, hogy a törvényjavaslatokat csak a nyári szünet után fogja tárgyalni és a sorrendet is akkor fogja megállapítani. Ellenben a Konkoly-Thege Sándor tiszteletdíj iránti kérvényt meg a nyári szünet előtt kivánja elintézni és mielőtt az előadó javaslatával elkészíti, a bizottság össze fog hivatalni ezen ügy tárgyalására.

A delegációk határozata. A hivatalos lap ma megjelent száma közli, hogy a király a közös üg ek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság határozatát jóváhagyta. — Becsült jelenik, hogy az osztrák hivatalos lap is ma közli a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság határozatainak szentesítését.

A függetlenségi párt értekezlete.

— Saját tudósítónktól. —

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma délután 6 órakor tartotta meg előre hirdetett értekezletét, melyre a tagokat külön is meghívta az elnökség.

A párt tagjai nagy számmal jelentek meg, s akik elmaradtak, levélben vagy táviratban mentették ki magukat.

Az értekezleten, melyen Thaly Kálmán tiszteletbeli elnök elnököl; igen élénk hangulat uralkodott. Gróf Tisza Istvánnak a debreczeni ügyben tett tegnapi nyilatkozata általános felháborodást keltett, s ez kifejezésre is jutott ma nemcsak a képviselőházban hanem a pártértekezleten is. Nagy vita támadt e kérdés körül, hogy hogy főképe e kérdés tárgyalása tette igénybe a mai értekezletet. Arra nézve nem volt nézeteltérés, hogy a miniszterelnök nyilatkozata felháborító alkotmányserítés hogy az megtörtént követel, hacsak a miniszterelnök utólag kielégítő magyarázatot nem ad. A vita inkább a körül forgott, hogy a párt milyen formában foglaljon állást az alkotmány e nagy sérelmével szemben. Az indítványok a legkülönbözőbbek voltak, végül abban történt egyhangú megállapodás, hogy mivel a párt nem akarja a vasutasok fizetéséről szóló javaslat letárgyalását késleltetni, a holnapi ülésben Bakonyi Samu, mint Debreczen város egyik képviselője interpellálja meg a miniszterelnököt, s ennek az interpellációra adandó választól tegye a párt függővé további eljárását.

A párt egyuttal megbízta Komáthy Bélát, hogy a költségvetés általános tárgyalásánál a párt nevében felszólaljon, de a hangulatból ítélve, a párt tagjai nagy számmal vesznek részt a költségvetés tárgyalásában.

Holnap újra értekezlet lesz, melyen folytatni fogják a napirendi tárgyalásokat és a párt elhatározta azt is, hogy még képp jár el a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatáival szemben.

Az értekezlet lefolyásáról adjuk a következő tudósítást. Elnök Thaly Kálmán tiszteletbeli elnök, jegyző Ráth Endre. Az elnök megnyitván az értekezletet, bejelentte hogy Tóth János elnök, Papp Elek, Madarász Imre, Barabás Béla, Endrey Gyula, Babó Mihály, kimentettek elmaradtakat.

Gr. Benyovszky Sándor kültagnak bejelentette Győze Béla Soltrót. Thaly Kálmán elnök: A mai napirend tárgya: A költségvetés tárgyalása, továbbá a keeseméti és kézdvársárhelyi partok átírata. Ez utóbbiakra nézve jelenti, hogy az elnök, kinek hála Isten egészsége javában van, két válassz-ötveget adott át neki ez átíratokra.

A legutóbbi értekezlet óta fordult elő a debreczeni eset, melyben a miniszterelnök szerencsétlen, alkotmányellenes nyilatkozatot tett. A pár ezt igen helyesen megtámadta. A mai értekezlet ezzel a kérdéssel is foglalkozni fog. Az emittelt átíratokra vonatkozóan lehet, hogy a nézetekben eltérések vannak, de ügyekezünk ezeket egyeztetni, minthogy az alapfeladat az ország függetlensége és a szabadságúsg szempontjából egységes. Kér a pártot, s mint a párt legöregebb tagja, hogy bátrsi szeretettel és türelemmel tárgyalják az ügyet. Fölhozza, hogy őt és Bakonyit, mint debreczeni képviselőket a debreczeni ügynek előzetes fölvetése kissé kényes helyzetbe hozta, de tudja, hogy Olayt ez ügyben nemcsak hazafi-indulat vezeti. Különben is ma már a miniszterelnök nyilatkozata országos nagy sérelem.

Polnyi Géza a tárgyalás sorrendjére tesz észrevételeket, Olay Lajos személyes kérdésben szólal fel, s azt mondja, hogy oly nagy fontosságú dolognak tartotta a debreczeni ügyet, hogy nem mellőzhette szavátelét. Thaly Kálmán ismétli, hogy elismeri Olay nemis intencióit.

Bakonyi Samu kijelenti, hogy ő is kötelességének tartotta ez ügyben a helyi momentumnál fogva a felszólalást. Előbb azonban alaposan informáltatni akarta magát. Most az a kérdés, hogy ő az ügy jelen stadiumában interpelláció alakjában fölvetse a kérdést? Azt tartja, hogy a vasutasokra vonatkozó javaslat elintézését nem volna helyes megakadályozni.

Nagy vita indult meg ezután a kérdés körül. A vitában résztvettek: Polónyi Géza, Thaly Kálmán, Olay Lajos, Gaál Sándor, Kubik Béla, Szatmari Mór, Komjáthy Béla, Kisvanti Soma, Mezőssy Béla, Benedek János, Nagy Sándor, Bizony Ákos, Sebess Dénes. E vita során különféle indítványok merültek föl, melyek közt szerepelt bizalmatlansági indítvány, vad alá helyezősi indítvány, s abb napirend előtti vita és zárt ülés rendjén a kérdésnek napirenden való tartása. Minden felszólaló hangsúlyozta a miniszterelnöki nyilatkozat felháborító, alkotmányellenes természetét, s azt, hogy a sérelmet ürni nem szabad. Vegül a párt Bizony Ákos indítványára egyhangúlag a következő határozatot hozta:

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt, tekintettel arra, hogy az államvasutak alkalmazottaival szemben elváltat köteleztetés-einél fogva fizetésük felemelése tárgyában benyújtott javaslat letárgyalását késleltetni nem kívánja, ellát attól, hogy napirend előtti felszólalás esetleg zárt ülés kerébe utján tartsa napirenden a miniszterelnöknek alkotmányunkba ütközö ismeretes nyilatkozatát; hanem megbízta Bakonyi Samu párttagot azzal,

hogy a miniszterelnökhez interpellációt intézzen, s az erre adandó miniszterelnöki választól teszi függővé további eljárását, s e végből holnap délután 6 órakor újabb pártértekezletet tart. Thaly Kálmán elnök kimondván e határozatot, indítványozta, hogy a költségvetés általános tárgyalásánál a párt hivatalos szónokakul Komjáthy Béla kéressek föl. Ez indítvány egyhangúlag elfogadtatott s így a képviselőházban a párt nevében elsőnek Komáthy szólal föl a költségvetés általános vitájánál; de a párt számos tagja is részvesz abban.

Polónyi Géza szólal föl ezután: A mostani költségvetési vitánál nem tartanám helyesnek, ha a párt egyedül elvi kijelentésekre szorítkozna. A pártot bizonyos szemrehányásokkal illetik azért, hogy ez a mostani kormányzati rendszer föllépett. Ebben őt is éri felelősség, s ez alól nem akarja magát kivonni. A lefolyt nyolcz hónapos kormányzathól azt az igazságot vona le, hogy a kormány által tett ígéretek egyáltalán nem váltak be, s a kormányelnök beváltani nem is hajlandó. Fontosnak tartja, hogy a párt erővel és erélytel kérje számon a kormányelnöktől a választási reformra vonatkozó ígérletét, melyet pedig határidőhöz kötött. Ennek teljesítését feltételül követelni kell. A mostani miniszterelnök kormánya minden eddigi előjénél veszedelmesebb kormány. Utal az 1899. XXX. törvényre, melyet a mostani kormány durván megsértett, miután előbb szellemi magyarázatot adott, hogy az e törvényben feljuttatott vármágya ma már nem ér semmit. Fejteti, hogy a kormány mostani akciója, mely a kereskedelmi szerződések kötésére vonatkozik, kijátszása annak, hogy a nemzet 1907-ben az ömálló vámtérület alapjára helyezkedhessen. Szól a 14. §-al üzőtt humbugról. Ily körülmények közt a pártnak ugy kell kezelnie a mostani kormányt, mint a mely ki akarja ját-zani a nemzet jogait. Fölveti a civillista fölemelésnek kérdését, mely a 450 millió új katonai hitelt. Ebben már benne van az a katonai letszám-emelés is, mely ellen a párt örösi harezat vívta. A letszám-emelés már be is van jelentve. Tisza István kormányzata egy nagy nemzeti katasztrófa elé viszi az országot. Szükséges, hogy a költségvetési vitánál a párt szigorúan számon kérje a kormányelnök ígérletét; s szükséges, hogy a civillistának nagy vita legyen, s hogy a külföldet figyelmeztesse a part az illoyatis szerződések következményeire és kifejezésre juttatandó, hogy a közös hadseregnek létszám-emeletét a párt nem enged meg. Ő azt tartja, hogy nekünk kell követelnünk az országgyűlés feloszlatását s ne fenyegetőzzenek velünk szemben azzal, amit ép mi akarunk. Ő kijelenti, hogy a költségvetési vita rendjén ezt az a lépésről fogja képviselni.

Thaly Kálmán leenyagóbb részben osztja azokat, amiket Polónyi mondott. Igaz, hogy az ígérletet nem váltattak be. Hangsúlyozza, hogy Polónyi sok érdekes eszmét vetett fel. De azt hiszi, hogy az idő nagyon előrehaladt s erre vonatkozóan a vitának holnapra halasztását indítványozza. (Helyeslés.)

Az értekezlet úgy a költségvetés folytatás tárgyát, valamint a keeseméti és kézdvársárhelyi átíratok tárgyalását a holnap délutáni értekezletre halasztja. Ezzel az értekezletet véget ért.

Tisza István Beesbe ment.

— Szenczácziók a levegőben. —

Egyszerre villan-ossággal telt meg a levegő. A tegnapi izgalmas ülés után ma még magasabba hágtek a szenvedélyek. Még gróf Tisza István miniszterelnökének a galaczi konzul német átírata ügyében tett kijelentései foglalkoztatták a politikusokat, a mikor a Házban, a mai izgalmas és heves jelenetekben gazdag zárt ülésben újabb szenzáció pattant ki.

Hieronymi kereskedelmi miniszter jelentette ki ugyanis, hogy a miniszterelnök hivatalos ügyben távol van. Rögön utána már kiderült az is, hogy ma reggel Beesbe utazott, pedig az ülés elején még a kormányparton sem tudták, hogy a miniszterelnök nincs itthon.

Meg is indult nyomban a találgatások. A kormányparton először is a kereskedelmi szerződések ügyével hozták kapcsolatba a miniszterelnök hírtelen bécsi útját. Azután szóba jött a galaczi német átírata és e végből részleges kormányválságról is beszéltek. És úgy látszik, hogy mind a három kombináció helyes irányban mozgott, mert — mint értesülünk — a bécsi konferenciákon mind a három kérdés szóba került.

A legvalószínűbb, hogy a miniszterelnök a tegnapi események miatt, a melyek mai folytatása előrelátható volt, sietett tanácsért az osztrák császárvárosba. Beavatott kormányparti körökben arról is tudnak beszélni, hogy a miniszterelnök állítólag arra két fölhatalmaztat, hogy kijelenthesse, hogy a magyar nyelv használata. Hatha ezt hozza haza gróf Tisza István, akkor ez a függetlenségi és 48-as párt teljes győzeimét jelentené, amelyet megnyugvással fogadna minden magyar ember. Eppen ezért nagy várokozással tekint a politikai világ Bakonyi Samu holnapi interpellációja elé, amely már ma bejegyzett az interpelláció-könyvbe. Bakonyi fel fogja olvasni a debreczeni porgramter jelentését és gróf Tisza István miniszterelnöknek válaszáat, illetve a polgármentesthöz intézett rendeletét is. Az interpelláció iránt már azért is nagy várakozással vannak, mert a felolvasandó iratok az ese-

ményeket egész más oldalról is meg fogják világitani.

Különben a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatával a kormányparton sincsenek teljesen megelégedve s hogy a pártban megoszlanak a nézetek, legjobban jellemzi azt Tallián Béla földmívelésügyi miniszternek gróf Khuen-Hederváryhoz, a király személye körülüli miniszterhez a folyosón tett következő kijelentése:

— Ugy látszik, nálunk is komplikációk állanak be.

Ugyancsak komolyan tartotta magát az a hír is, amely részleges kormányválságról szólt. Plósz Sándor igazságügyminiszter bukkásról beszéltek a befentesek és a politikusok között az a hír keringett, hogy a katonai bíráskodás magyar nyelve dolgában keletkezett súlyos differencia a magyar igazságügyminiszter és a katonai vezetés között s ez lenne oka lemondásának. Utóbbjúl többeket emlegetnek, legsűrűbben Szivák Imrét.

Ez a hír mind határozottabb formát öltött, úgy, hogy késő este a felhívlatos czafoló-könyvnyomat is megszólalásra kényszerült. A Bud. Tud. jelenti ugyanis:

Az a híresztelés, mintha dr. Plósz Sándor igazságügyminiszter a katonai büntető eljárás nyelvére vonatkozólag felmerült nézeteltérések vagy bármilyen más okok miatt lemondani készülné, illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint teljességgel alaptalan.

A lemondás híre azonban még ennek dacára is tartotta magát. Legföljebb annyit engedtek meg azok, akik a kulisszák mögé látnak, hogy a miniszter csak később fogja elhagyni állását.

A kereskedelmi szerződések azért kerültek kapcsolatba gróf Tisza István bécsi utazásával, mert a Berlinbe küldött megbízottak most tértek vissza a német fővárosból. Ezért mondták, hogy gróf Tisza István utazásának célja, hogy a német kereskedelmi szerződések ügyében Goluchovszki külügyminiszterrel és Körber osztrák miniszterelnökkel tanácskozzék. A konferencián előterjeszték azt a jelentést, melyet a kereskedelmi szerződések ügyében Berlinbe küldött osztrák és magyar megbízottak eljárásuk eredményéről tettek. A jelentés — mint lapunk más helyén részletesen kifejtjük — sokkal kedvezőlenebb eredményről számol be, mint a mielőtt vártak, mert főképpen az állategészségügyi egyezményt illetőleg német részről igen nagy nehézségeket támasztottak.

De ha első sorban ez lett volna a miniszterelnök utazásának indító oka, akkor Hieronymi kereskedelmi miniszternek is Beesbe kellett volna utaznia. Ő azonban itthon volt és föl is szólal a zárt ülésen.

A miniszterelnököt, aki délelőtt érkezett Beesbe, különben — mint jelentik — délután a király is fogadta. A kihallgatás után gróf Tisza István az öt órai gyorsvonattal visszautazott a fővárosba, a hova kilencz órakor érkezett meg.

A pártkörökben természetesen a mai nap politikai eseményei képeztek a beszélgetések kizárólagos tárgyát.

A függetlenségi és negyvennyolcas párt értekezletéről lapunk más helyén tesztünk részletes jelentést.

A Nemzeti párt Hungária-szülőbeli klubhelyiségében is nagyon élénk volt az élet. Formális értekezletet nem tartottak ugyan, de behatóan tárgyalták a politikai helyzetet és rendkívül élesen kritizálták a miniszterelnöknek a galaczi magyar-osztrák konzul német nyelvű átírata ügyében a képviselőházban tett kijelentését.

Hasonló értelemben nyilatkoztak a nép. pártban és az újpártban is.

A szabadelvű párt Dorottya-utcai klubjában mi sem áruilta el a délelőti izgalmat. Nehány szál honatyai petyhüdi idegkelet, a nyári hőségűtől kiüölt testtel, faradtan üldögélt a Deák Ferencz-szobrára néző terrasszon és — hallgatott. Más meg kártyázott és szintén — hallgatott. Szinte észre sem vették Plósz Sándor igazságügyminisztert, akiről ma újra azt beszéltek, hogy lemondott tárcájza vezetéséről. Plósz — mint emlitettük — megjelent a pártkörben, néhány perczet töltött csak fönn. Tallián földmívelési miniszterrel diskurálgatott és Perczel Dezsővel. A házelnök utóbb, miután a két miniszter már elment — azt mondotta egy ismerősének, hogy:

— Plósz lemondása egyelőre nem igaz. Szavainak persze mindenki hitelt adott s az a néhány ember, akinek a nagy hőségben és Tisza István távollétében volt kedve a dolgokhoz hozzászólni, butaták is, ki lehetne az utóda. Több nevet emlitettek már, a mikor a párt egy számotterő tagja megjegyezte:

— Akar ki lesz is az utóda, erőlyes ember legyen. Olyan, aki tud is és mer is rendelkezni az alarendeltjeivel. Am azért Plósz egyelőre marad. Csak akkor mehet, ha majd a penzumát elvégezte.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1904. június 21.

A) Arutőzsde.

I. Gabonaművek. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

a) Készáru.

A minőségű súly hektoliterenként és kilogrammokban.

Table with columns for Buza (76, 77, 78, 79, 80, 81) and Artyfolyam (Szarmazás, nem és minőség, kor-10). Includes sub-sections for b) Hártyódru and II. Különbéféle termények (készáru).

Table for II. Különbéféle termények (készáru) with columns for Szarmazás, nem és minőség, Artyfolyam, and various product types like Disznószőr, Szalonna, Szilva, Szilvalisz, Heremag.

B) Értéktőzsde.

Table for B) Értéktőzsde with columns for ÉRTÉKPAPIROK, Utolsó ár, and various stock market entries.

Table for ÉRTÉKPAPIROK (continued) with columns for Utolsó ár, Utolsó ár, and various stock market entries.

Table for ÉRTÉKPAPIROK (continued) with columns for Utolsó ár, Utolsó ár, and various stock market entries.

Advertisements for 'Pénz!', 'Jó cselédek', 'Üzletem', 'Gimnaziumi', 'Nevelőket', 'Szepegő', 'Partiban vett', 'Ajtó, Ablakok', 'Gyümölcs', 'Butor'.

Advertisements for 'Pénz!', 'Zsidó fink', 'Nagy jövedelemre', 'Beraktározásból', '3-4', 'Rundbakin'.

Advertisements for 'Mentő', 'Szende ingyen', 'Férfiak', 'Bérmálási', 'Szenczió alkalmi vétel', 'Rundbakin'.

Advertisements for 'Dr. Fabinyi', 'Dr. Füredi', 'Dr. Kajdacsy', 'Titkos betegségek'.

Advertisements for 'Nincs többé szerencsétlenség', 'vulkanus', 'Deckmann Gyula', 'Gummi', 'Walter Karoly', 'KELETI J. orvos', 'börmunkákra', 'Kovacs I.', 'Butor'.

Advertisements for 'Az Egy', 'A nő vá', 'A férfiak', 'A férfiak', 'A férfiak', 'A férfiak'.